

ΟΔΗΓΙΑ 2005/89/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Ιανουαρίου 2006

περί μέτρων διασφάλισης του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό και περί επενδύσεων υποδομής

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αφού ζήτησε τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2003/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽³⁾, συνέβαλε σημαντικά στη δημιουργία εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού. Η εγγύηση για υψηλό επίπεδο ασφάλειας εφοδιασμού με ηλεκτρισμό αποτελεί στόχο ζωτικής σημασίας για την επιτυχή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και η οδηγία αυτή παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα επιβολής υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας στις επιχειρήσεις ηλεκτρισμού, για λόγους που περιλαμβάνουν και την ασφάλεια εφοδιασμού. Οι υποχρεώσεις αυτές θα πρέπει να καθορισθούν όσο γίνεται πιο αυστηρά και δεν θα πρέπει να οδηγούν στη δημιουργία δυναμικότητας παραγωγής που να υπερβαίνει την αναγκαία προκειμένου να αποφευχθούν αδικαιολόγητες διακοπές της διανομής ηλεκτρισμού στους τελικούς πελάτες.
- (2) Η ζήτηση ηλεκτρισμού προβλέπεται συνήθως μεσοπρόθεσμα βάσει σεναρίων που καταρτίζονται από τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς ή άλλους οργανισμούς που μπορούν να τα εκπονήσουν κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους.
- (3) Μια ανταγωνιστική ενιαία αγορά ηλεκτρισμού της ΕΕ απαιτεί διαφανείς πολιτικές ασφάλειας εφοδιασμού, που δεν εισάγουν διακρίσεις και είναι συμβατές με τις απαιτήσεις μιας τέτοιας αγοράς. Η έλλειψη τέτοιων πολιτικών στα κράτη μέλη ή οι σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις πολιτικές τους είναι

δυνατόν να οδηγήσουν σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Κατά συνέπεια, είναι ζωτικής σημασίας ο καθορισμός σαφών ρόλων και αρμοδιοτήτων των αρμοδίων αρχών, όπως και των ιδίων των κρατών μελών και όλων των εμπλεκόμενων φορέων της αγοράς, για τη διασφάλιση της ασφάλειας του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό και της καλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, με ταυτόχρονη αποφυγή της δημιουργίας εμποδίων για τους εισερχόμενους στην αγορά όπως εταιρείες που παράγουν ή παρέχουν ηλεκτρισμό σε ένα κράτος μέλος έχοντας αρχίσει πρόσφατα τις δραστηριότητές τους στο κράτος αυτό και αποφεύγοντας τη δημιουργία στρεβλώσεων της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού ή σημαντικών δυσκολιών για τους εμπλεκόμενους παράγοντες της αγοράς, περιλαμβανομένων των εταιρειών με μικρά μερίδια αγοράς, όπως προμηθευτές με πολύ μικρό μερίδιο στις σχετικές κοινοτικές αγορές.

- (4) Η απόφαση αριθ. 1229/2003/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, ορίζει σειρά κατευθυντήριων γραμμών της κοινοτικής πολιτικής στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων ενέργειας. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας ⁽⁵⁾, καθορίζει μεταξύ άλλων τις γενικές αρχές και τους λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τη διαχείριση των συμφορήσεων.
- (5) Κατά την προώθηση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι αναγκαίο να εξασφαλίζεται η ύπαρξη εφεδρικής δυναμικότητας παραγωγής, εφόσον απαιτείται από τεχνική άποψη, ώστε να διατηρούνται η αξιοπιστία και η ασφάλεια του δικτύου.
- (6) Προκειμένου να εκπληρωθούν οι περιβαλλοντικές δεσμεύσεις της Κοινότητας και να μειωθεί η εξωτερική της ενεργειακή εξάρτηση, έχει σημασία να ληφθούν υπόψη τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα της αύξησης της ζήτησης ηλεκτρισμού.
- (7) Η συνεργασία μεταξύ των εθνικών επιχειρήσεων εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς για ζητήματα ασφάλειας των δικτύων, συμπεριλαμβανομένης της δυναμικότητας μεταφοράς, της παροχής πληροφοριών και της μοντελοποίησης δικτύων, είναι ζωτική για την ανάπτυξη εσωτερικής αγοράς που να λειτουργεί σωστά και θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω. Η έλλειψη συντονισμού σχετικά με την ασφάλεια των δικτύων θίγει την ανάπτυξη ίσων όρων ανταγωνισμού.

⁽¹⁾ ΕΕ C 120 της 20.5.2005, σ. 119.

⁽²⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 5ης Ιουλίου 2005 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 2005.

⁽³⁾ ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 37· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2004/85/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 236 της 7.7.2004, σ. 10).

⁽⁴⁾ ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 11.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1223/2004 του Συμβουλίου (ΕΕ L 233 της 2.7.2004, σ. 3).

- (8) Ο κύριος σκοπός των σχετικών τεχνικών κανόνων και συστάσεων, όπως περιέχονται στο επιχειρησιακό εγχειρίδιο της Ένωσης για το Συντονισμό της Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (UCTE), και των ανάλογων κανόνων και συστάσεων που έχουν αναπτυχθεί από τη NORDEL, τον Κώδικα Βαλτικού Δικτύου και τα συστήματα του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας είναι να υποστηριχθεί τεχνικά το διασυνδεδεμένο δίκτυο, ώστε να διευκολυνθεί η απαιτούμενη συνεχής λειτουργία του στην περίπτωση βλάβης του συστήματος σε κάποιο σημείο ή σημεία του δικτύου και να ελαχιστοποιηθούν οι δαπάνες που συνδέονται με το μετριασμό των συνεπειών αυτής της διακοπής.
- (9) Θα πρέπει να απαιτηθεί από τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και διανομής να εξασφαλίσουν υψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης προς τους τελικούς πελάτες όσο αφορά τη συχνότητα και τη διάρκεια των διακοπών.
- (10) Τα μέτρα που ενδέχεται να ληφθούν για να εξασφαλιστεί η διατήρηση επαρκών επιπέδων εφεδρικού δυναμικού παραγωγής θα πρέπει να βασίζονται στην αγορά και να μην εισάγουν διακρίσεις, μπορούν δε να περιλαμβάνουν συμβατικές εγγυήσεις και διευθετήσεις, δικαιώματα προαίρεσης δυναμικού ή υποχρεώσεις δυναμικού. Τα εν λόγω μέτρα θα μπορούσαν επίσης να συμπληρώνονται με άλλα μέσα που δεν εισάγουν διακρίσεις, π.χ. πληρωμές για δυναμικό.
- (11) Προκειμένου να εξασφαλιστεί επαρκής προηγούμενη ενημέρωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημοσιοποιούν τα μέτρα για τη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης μεταξύ των υφιστάμενων και δυνητικών επενδυτών στον τομέα της παραγωγής καθώς και μεταξύ των καταναλωτών ηλεκτρισμού.
- (12) Με την επιφύλαξη των άρθρων 86, 87 και 88 της συνθήκης, είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να καθορίσουν σαφές, ενδεδειγμένο και σταθερό πλαίσιο το οποίο θα διευκολύνει την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό και θα επιτρέπει την πραγματοποίηση επενδύσεων στο παραγωγικό δυναμικό και στις τεχνικές διαχείρισης της ζήτησης. Έχει επίσης σημασία να ληφθούν κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εξασφαλισθεί κανονιστικό πλαίσιο υπέρ των επενδύσεων στις νέες διασυνδέσεις μεταφοράς, ιδίως μεταξύ των κρατών μελών.
- (13) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης της 15ης και 16ης Μαρτίου 2002 συμφώνησε επί του επιπέδου διασύνδεσης μεταξύ των κρατών μελών. Τα χαμηλά επίπεδα διασύνδεσης επιφέρουν κατακερματισμό της αγοράς και αποτελούν εμπόδιο στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού. Η ύπαρξη επαρκούς δυναμικότητας φυσικής μεταφοράς και διασύνδεσης, διασυνοριακής ή μη, έχει ζωτική σημασία αλλά δεν αποτελεί ικανή συνθήκη προκειμένου ο ανταγωνισμός να είναι πλήρως αποτελεσματικός. Προς το συμφέρον των τελικών καταναλωτών, η σχέση ανάμεσα στα δυνητικά οφέλη των νέων έργων διασύνδεσης και του κόστους των έργων αυτών θα πρέπει να είναι εύλογα εξισορροπημένη.
- (14) Ενώ είναι σημαντικό να προσδιοριστούν οι μέγιστες διαθέσιμες δυνατότητες μεταφοράς χωρίς να παραβιάζονται οι απαιτήσεις ασφαλούς λειτουργίας του δικτύου, είναι επίσης σημαντικό να εξασφαλιστεί η πλήρης διαφάνεια της διαδικασίας υπολογισμού και κατανομής της δυναμικότητας στο σύστημα μεταφοράς. Έτσι, θα ήταν δυνατόν να γίνει καλύτερη χρήση της υφιστάμενης δυναμικότητας χωρίς να δίδονται στην αγορά ψευδείς ενδείξεις για έλλειψη, γεγονός που θα υποστηρίξει την επίτευξη μιας απολύτως ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς όπως προβλέπει η οδηγία 2003/54/EK.
- (15) Οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστήματος μεταφοράς και διανομής χρειάζονται ένα κατάλληλο και σταθερό κανονιστικό πλαίσιο για τις επενδύσεις και για τη συντήρηση και ανανέωση των δικτύων.
- (16) Το άρθρο 4 της οδηγίας 2003/54/EK απαιτεί από τα κράτη μέλη να ελέγχουν και να υποβάλουν έκθεση σχετικά με την ασφάλεια της παροχής ηλεκτρισμού. Η έκθεση αυτή πρέπει να καλύπτει βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους παράγοντες σχετικά με την ασφάλεια της παροχής, περιλαμβανομένης της πρόθεσης των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς να επενδύσουν στο δίκτυο. Κατά τη σύνταξη της έκθεσης αυτής τα κράτη μέλη αναμένεται να αναφέρονται σε πληροφορίες και εκτιμήσεις που οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς έχουν ήδη αναλάβει τόσο σε ατομική όσο και σε συλλογική βάση, ακόμη και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- (17) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
- (18) Δεδομένου ότι οι στόχοι της προτεινόμενης δράσης, δηλαδή η ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό με βάση υγιή ανταγωνισμό και η δημιουργία μιας πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, και δύναται, συνεπώς, λόγω των διαστάσεων και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία περιορίζεται στις ελάχιστες απαιτήσεις για την επίτευξη των εν λόγω στόχων,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει μέτρα προς διασφάλιση του εφοδιασμού σε ηλεκτρισμό ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού καθώς και:

α) επαρκές επίπεδο παραγωγικής δυναμικότητας

β) επαρκές επίπεδο εξισορρόπησης προσφοράς και ζήτησης

και

γ) επαρκές επίπεδο διασύνδεσης μεταξύ των κρατών μελών για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς.

2. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει πλαίσιο εντός του οποίου τα κράτη μέλη καθορίζουν, σχετικά με την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό, διαφανείς και σταθερές πολιτικές, οι οποίες δεν εισάγουν διακρίσεις και είναι συμβατές με τις απαιτήσεις για μίαν ανταγωνιστική εσωτερική αγορά ηλεκτρισμού.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται οι ορισμοί του άρθρου 2 της οδηγίας 2003/54/EK. Επιπλέον, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) ως «ρυθμιστική αρχή» νοούνται οι ρυθμιστικές αρχές των κρατών μελών, όπως ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 23 της οδηγίας 2003/54/EK·
- β) ως «ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό» νοείται η ικανότητα ενός συστήματος ηλεκτρισμού να εφοδιάζει τους τελικούς καταναλωτές με ηλεκτρισμό όπως προβλέπεται στην παρούσα οδηγία·
- γ) ως «λειτουργική ασφάλεια δικτύου» νοείται η συνεχής λειτουργία του δικτύου μεταφοράς και, όπου αρμόζει, του δικτύου διανομής υπό προβλέψιμες συνθήκες·
- δ) ως «ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης» νοείται η κάλυψη της προβλέψιμης ζήτησης ηλεκτρισμού από τους καταναλωτές χωρίς να είναι ανάγκη να ληφθούν μέτρα περιορισμού της κατανάλωσης.

Άρθρο 3

Γενικές διατάξεις

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν υψηλό επίπεδο ασφάλειας του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό, λαμβάνοντας τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διευκολυνθεί ένα σταθερό επενδυτικό κλίμα και προσδιορίζοντας τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των αρμοδίων αρχών, περιλαμβανομένων των ρυθμιστικών αρχών, εφόσον απαιτείται, και όλων των σχετικών φορέων της αγοράς, και δημοσιεύοντας τις σχετικές πληροφορίες. Στους φορείς της αγοράς περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων: δίκτυα μεταφοράς και διανομής, παραγωγοί ηλεκτρισμού, προμηθευτές και τελικοί καταναλωτές.

2. Κατά την εφαρμογή των μέτρων της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα:

- α) τη σημασία που έχει η εξασφάλιση του συνεχούς εφοδιασμού με ηλεκτρισμό·
- β) τη σημασία ενός διαφανούς και σταθερού ρυθμιστικού πλαισίου·

γ) την εσωτερική αγορά και τις δυνατότητες διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας εφοδιασμού με ηλεκτρισμό·

δ) την ανάγκη τακτικής συντήρησης και, εφόσον απαιτείται, ανανέωσης των δικτύων μεταφοράς και διανομής προκειμένου να διατηρηθούν οι επιδόσεις των δικτύων·

ε) τη σημασία εξασφάλισης της ορθής εφαρμογής της οδηγίας 2001/77/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 2001, για την προαγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁾, και της οδηγίας 2004/8/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για την προώθηση της συμπαραγωγής ενέργειας βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα στην εσωτερική αγορά ενέργειας ⁽²⁾, καθώς και οι διατάξεις τους σχετίζονται με την ασφάλεια παροχής ηλεκτρισμού·

στ) την ανάγκη να εξασφαλιστεί επαρκής αποθεματική δυναμικότητα μεταφοράς και παραγωγής για σταθερή χρήση·

και

ζ) την ανάγκη καθιέρωσης ευέλικτων αγορών.

3. Κατά την εφαρμογή των μέτρων της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη τα ακόλουθα:

- α) το βαθμό διαφοροποίησης στην παραγωγή ηλεκτρισμού σε εθνικό ή στο σχετικό περιφερειακό επίπεδο·
- β) τη σημασία της μείωσης των μακροπρόθεσμων συνεπειών που έχει η αύξηση της ζήτησης για ηλεκτρισμό·

γ) τη σημασία της ενθάρρυνσης της ενεργειακής αποτελεσματικότητας και της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση της ζήτησης, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη διανομή ενέργειας

και

δ) τη σημασία της κατάργησης των διοικητικών φραγμών για τις επενδύσεις σε υποδομές και τη δυναμικότητα παραγωγής.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία δεν περιεχουν διακρίσεις και δεν δημιουργούν αδικαιολόγητο βάρος για τους φορείς της αγοράς περιλαμβανομένων των νεοεισερχόμενων, και των εταιρειών με μικρά μερίδια αγοράς. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν επίσης υπόψη, πριν τα εγκρίνουν, τις επιπτώσεις των μέτρων στο κόστος του ηλεκτρισμού για τους τελικούς καταναλωτές.

⁽¹⁾ ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σ. 33· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την πράξη προσχώρησης του 2003.

⁽²⁾ ΕΕ L 52 της 21.2.2004, σ. 50.

5. Για τη διασφάλιση του κατάλληλου επιπέδου διασύνδεσης μεταξύ των κρατών μελών όπως αναφέρει το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο γ), ιδιαίτερη προσοχή δίνεται:

- α) στη γεωγραφική θέση κάθε κράτους μέλους·
 - β) στη διατήρηση εύλογης ισορροπίας μεταξύ του κόστους δημιουργίας νέων μονάδων διασύνδεσης και του οφέλους του τελικού καταναλωτή
- και
- γ) στη διασφάλιση ότι οι υφιστάμενες μονάδες διασύνδεσης χρησιμοποιούνται όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά.

Άρθρο 4

Λειτουργική ασφάλεια δικτύου

- 1. α) Τα κράτη μέλη ή οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς καθορίζουν ελάχιστους λειτουργικούς κανόνες και υποχρεώσεις ασφαλείας δικτύου.

Πριν από τον καθορισμό των κανόνων αυτών και υποχρεώσεων πραγματοποιούν διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους παράγοντες στις ενδιαφερόμενες χώρες με τις οποίες υφίσταται αλληλοσύνδεση.

- β) Παρά το στοιχείο α) πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν από τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης των συστημάτων μεταφοράς να υποβάλλουν τους κανόνες αυτούς και υποχρεώσεις στην αρμόδια για έγκριση αρχή.
- γ) Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και ενδεχομένως διανομής τηρούν τους ελάχιστους λειτουργικούς κανόνες και υποχρεώσεις σχετικά με την ασφάλεια του δικτύου.
- δ) Τα κράτη μέλη ζητούν από τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς να διατηρούν το κατάλληλο επίπεδο επιχειρησιακής ασφαλείας του δικτύου.

Για το σκοπό αυτό οι εν λόγω επιχειρήσεις διατηρούν κατάλληλη εφεδρική δυναμικότητα μεταφοράς για τη λειτουργική ασφάλεια του δικτύου και συνεργάζονται με τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς με τις οποίες έχουν αλληλοσύνδεση.

Το επίπεδο προβλέψιμων περιστάσεων υπό τις οποίες μπορεί να διατηρηθεί η ασφάλεια, προσδιορίζεται στους κανόνες λειτουργικής ασφαλείας του δικτύου.

- ε) Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ιδίως ότι οι αλληλοσυνδεόμενες επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και, ενδεχομένως, διανομής θα ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία των δικτύων τακτικά κατά τρόπο αποτελεσματικό και ευθυγραμμιζόμενο με τις ελάχιστες λειτουργικές απαιτήσεις. Οι ίδιες απαιτήσεις εφαρμόζονται, εφόσον απαιτείται, στις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και διανομής που έχουν διασύνδεση με παρόμοιες επιχειρήσεις εκτός Κοινότητας.

2. Τα κράτη μέλη ή οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και, ενδεχομένως, διανομής, καθορίζουν και πληρούν τους στόχους ποιότητας εφοδιασμού και ασφάλειας του δικτύου. Οι στόχοι αυτοί υπόκεινται στην έγκριση των κρατών μελών ή των αρμοδίων αρχών, οι οποίες επιβλέπουν και την υλοποίησή τους. Πρέπει να είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι και να δημοσιοποιούνται.

3. Κατά τη λήψη των μέτρων που μνημονεύονται στο άρθρο 24 της οδηγίας 2003/54/EK και στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003, τα κράτη μέλη δεν προβαίνουν σε διάκριση μεταξύ διασυνοριακών και εθνικών συμβάσεων.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι περικοπές εφοδιασμού σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης πρέπει να βασίζονται σε προκαθορισμένα κριτήρια σχετικά με την αντιμετώπιση των ανισορροπιών από πλευράς των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς. Λαμβάνονται όλα τα μέτρα διασφάλισης σε στενή συνεργασία με άλλες συναφείς επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς, τηρουμένων των σχετικών διμερών συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών περί ανταλλαγής πληροφοριών.

Άρθρο 5

Διατήρηση της ισορροπίας ανάμεσα στην προσφορά και τη ζήτηση

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να διατηρήσουν ισορροπία μεταξύ της ζήτησης ηλεκτρισμού και της υπάρχουσας δυναμικότητας παραγωγής.

Ιδιαίτερα, τα κράτη μέλη:

- α) με την επιφύλαξη των ιδιαίτερων απαιτήσεων των μικρών μεμονωμένων συστημάτων, ενθαρρύνουν τη δημιουργία εθνικού και πανευρωπαϊκού πλαισίου αγοράς χονδρικής που εξασφαλίζει την κατάλληλη κατεύθυνση όσον αφορά τις τιμές για την παραγωγή και την κατανάλωση·
- β) απαιτούν από τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς να μεριμνούν ώστε να υφίσταται για λόγους λειτουργικής εξισορρόπησης, το κατάλληλο επίπεδο εφεδρικής παραγωγικής δυναμικότητας και/ή να λαμβάνουν ισοδύναμα μέτρα βάσει των απαιτήσεων της αγοράς.

2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα λήψης πρόσθετων μέτρων προκειμένου να πετύχουν τους στόχους αυτούς, όπως:

- α) διατάξεις που διευκολύνουν νέα παραγωγική δυναμικότητα και την είσοδο νέων εταιρειών παραγωγής στην αγορά·

- β) άρση των εμποδίων στη σύναψη διακοπτόμενων συμβάσεων·
- γ) άρση των εμποδίων στη σύναψη συμβάσεων ποικίλης διάρκειας τόσο για τους παραγωγούς όσο και για τους καταναλωτές·
- δ) ενθάρρυνση της προώθησης τεχνολογιών διαχείρισης της ζήτησης σε πραγματικό χρόνο, όπως τα προωθημένα συστήματα καταμέτρησης·
- ε) ενθάρρυνση μέτρων διατήρησης της ενέργειας·
- στ) διαδικασίες προκήρυξης διαγωνισμών ή οποιασδήποτε άλλης ισοδύναμης διαδικασίας υπό όρους διαφάνειας και ισότητας σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/54/ΕΚ.

3. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τα μέτρα που λαμβάνουν με βάση το παρόν άρθρο και εξασφαλίζουν την ευρύτερη δυνατή διανομή τους.

Άρθρο 6

Επενδύσεις δικτύου

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν ρυθμιστικό πλαίσιο που:
- α) παρέχει επενδυτικές κατευθύνσεις τόσο για τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς όσο και διανομής προκειμένου να αναπτύξουν τα δίκτυά τους εις τρόπον ώστε να ικανοποιείται η προβλεπόμενη ζήτηση της αγοράς
- και
- β) διευκολύνει τη συντήρηση και, όπου είναι αναγκαίο, την ανανέωση των δικτύων τους.
2. Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν εμπορικές επενδύσεις στην αλληλοσύνδεση.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αποφάσεις σχετικά με τις επενδύσεις στην αλληλοσύνδεση λαμβάνονται σε στενή συνεργασία μεταξύ των σχετικών επιχειρήσεων εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς.

Άρθρο 7

Έκθεση

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η έκθεση κατά το άρθρο 4 της οδηγίας 2003/54/ΕΚ καλύπτει τη συνολική επάρκεια του συστήματος ηλεκτρισμού να ικανοποιήσει την παρούσα και μελλοντική ζήτηση ηλεκτρισμού περιλαμβανομένων των ακόλουθων στοιχείων:
- α) λειτουργική ασφάλεια δικτύου·
- β) προβλεπόμενη εξισορρόπηση ζήτησης και προσφοράς για την επόμενη πενταετία·
- γ) προοπτικές ασφάλειας παροχής ηλεκτρισμού για χρονικό διάστημα μεταξύ 5 και 15 ετών από την ημερομηνία υποβολής της έκθεσης

και

- δ) επενδυτικές προθέσεις για τα επόμενα 5 ή περισσότερα ημερολογιακά έτη των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς ή οποιουδήποτε άλλου φορέα τον οποίο γνωρίζουν, όσον αφορά την παροχή διασυνοριακής δυναμικότητας διασύνδεσης.

2. Τα κράτη μέλη ή οι αρμόδιες αρχές εκπονούν την έκθεση σε στενή συνεργασία με τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς οι οποίες και πραγματοποιούν, εφόσον απαιτείται, διαβουλεύσεις με τους ομολόγους τους των γειτονικών χωρών.

3. Το τμήμα της έκθεσης σχετικά με τις επενδυτικές προθέσεις στη διασύνδεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο δ) λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τις αρχές διαχείρισης της υπερφόρτισης όπως παρατίθενται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1228/2003·

- β) τις υπάρχουσες και σχεδιαζόμενες γραμμές μεταφοράς·

- γ) τις αναμενόμενες μορφές παραγωγής, εφοδιασμού, διασυνοριακών ανταλλαγών και κατανάλωσης, συνυπολογίζοντας τα μέτρα διαχείρισης της ζήτησης

και

- δ) τους περιφερειακούς, εθνικούς και ευρωπαϊκούς στόχους της αειφόρου ανάπτυξης συμπεριλαμβανομένων και των έργων που αποτελούν τμήμα των αξόνων προτεραιότητας οι οποίοι περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της απόφασης αριθ. 1229/2003/ΕΚ.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς θα παρέχουν πληροφορίες για τις επενδυτικές προθέσεις τους ή για τις επενδυτικές προθέσεις κάθε άλλου φορέα τον οποίο γνωρίζουν, όσον αφορά την παροχή διασυνοριακής δυναμικότητας διασύνδεσης.

Τα κράτη μέλη μπορούν επιπλέον να ζητούν από τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς πληροφορίες για επενδύσεις που αφορούν τη δημιουργία εσωτερικών διασυνδέσεων, οι οποίες έχουν ουσιαστική επίδραση στην παροχή διασυνοριακής διασύνδεσης.

4. Τα κράτη μέλη ή οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και/ή οι αρμόδιες αρχές διευκολύνονται στο έργο τους από πλευράς ενημέρωσης με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες.

Εξασφαλίζεται η μη αποκάλυψη των εμπιστευτικών πληροφοριών.

5. Βάσει των πληροφοριών που λαμβάνει από τις αρμόδιες αρχές βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο δ), η Επιτροπή υποβάλλει στα κράτη μέλη, στις αρμόδιες αρχές και στην Ομάδα Ευρωπαίων Ελεγκτών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, που συγκροτήθηκε με την απόφαση 2003/796/ΕΚ της Επιτροπής⁽¹⁾, έκθεση σχετικά με τις προγραμματιζόμενες επενδύσεις και τη συμβολή τους στο στόχο που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1.

Η έκθεση αυτή μπορεί να συνδυάζεται με την υποβολή εκθέσεων που προβλέπεται βάσει του άρθρου 28 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της οδηγίας 2003/54/ΕΚ και δημοσιεύεται.

Άρθρο 8

Μεταφορά στην εθνική νομοθεσία

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις απαραίτητες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο έως τις 24 Φεβρουαρίου 2008. Ενημερώνουν αμέσως σχετικά την Επιτροπή.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα αυτά, φροντίζουν να περιλάβουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή τα συνοδεύουν με τέτοιου είδους αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Η μέθοδος της αναφοράς αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή μέχρι την 1η Δεκεμβρίου 2007 το κείμενο των διατάξεων εθνικής νομοθεσίας που θεσπίζουν στον τομέα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 9

Υποβολή εκθέσεων

Η Επιτροπή παρακολουθεί και αναθεωρεί την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και υποβάλει έκθεση προόδου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το αργότερο έως τις 24 Φεβρουαρίου 2010.

Άρθρο 10

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 11

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 18 Ιανουαρίου 2006.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. BORRELL FONTELLES

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
H. WINKLER

(1) ΕΕ L 296 της 14.11.2003, σ. 34.